

Luontoselvitykset -erikoistumisalan henkilösertifiointiin vaadittavat teoria- ja tunnistuskokeet Turun yliopistossa

Koetilaisuudet pidetään Turun yliopiston biologian laitoksella (Yliopistonmäki, Natura, 2 krs., kurssisali 251 ja/tai mikroluokka). Kokeen kesto on enintään viisi tuntia. Koska tentti on erittäin laaja ja määritystehtävien määrä aikaan nähden suuri, tenttijöiden on syytä miettiä jo tenttiin valmistautuessaan tarkasti miten aika kannattaa jakaa eri tehtävien tekemiseen. Vaikka kirjallisuutta saa lajintuntemus- ja luontotyyppitentissä olla mukana, käytännössä määrityskaavojen ja –oppaiden selailuun ei tentissä jää juuri aikaa.

Tenttijöiden henkilöllisyys varmistetaan henkilötodistuksella tai passilla. Osallistumismaksu tulee olla suoritettuna ennen kokeeseen osallistumista. Koe tarkastetaan kahden viikon kuluessa ja tulokset ilmoitetaan osallistujille sähköpostitse.

Sertifiointiin edellyttämien [taitovaatimusten](#) täyttymisen tarkistaa Suomen ympäristökeskuksen (SYKE) Ympäristönäytteenottajien sertifiointityöryhmä. Tarvittavat asiakirjat ja tiedot viimeisten viiden vuoden aikana tehdyistä selvityksistä toimitetaan hakemuslomakkeen mukana SYKE:n asiantuntijoille kun teoria- ja tunnistuskokeet on suoritettu. Hakija esittää hakemuksessaan minkä pätevyysvaatimusten toteutuminen missäkin tehdyssä selvityksessä osoitetaan sekä henkilökohtaisen työpanoksensa niihin.

Kokeen sisältö

1) Kirjallinen osa

Teoriaosuuden kirjallinen tentti kattaa tietovaatimukset säädösperustan, ekologian perusteiden, maastotyön hyvien käytäntöjen, asianmukaisten tutkimusmenetelmien, työturvallisuuden sekä raportoinnin eri vaiheiden osalta. Kokeessa on 20 monivalintatehtävää, 4-6 lyhyttä esseetyyppistä tehtävää ja yksi tai useampi pitkä esseetehtävä. Monivalintatehtäviin sisältyy jokaisessa kokeessa yksi tai useampi kysymys säädösperustasta, ekologian perusteista, työturvallisuudesta ja tutkimusmenetelmistä sekä luontotyyppien, putkilokasvien ja tiukasti suojeltujen eläinlajien tunnistamisesta (vähintään yksi kysymys kustakin). Lyhyistä esseetehtävistä vähintään yksi liittyy säädöspohjaan ja yksi tutkimusmenetelmiin. Pitkän esseekysymyksen aihe vaihtelee tenteittäin. Näyttökokeen kaikki kolme osaa arvioidaan Turun yliopiston käyttämällä asteikolla 1-5 (arvosana 1/5 edellyttää 50 %:n osaamista). Näyttökokeen läpäiseminen edellyttää vähintään arvosanaa 3/5.

2) Luontotyyppien tuntemus

Kokeeseen sisältyy 20 tunnistustehtävää, jotka edustavat kattavasti Suomen eri osien luontotyyppejä. Jokaiseen tunnistustehtävään kuuluu valokuvia luontotyypeistä ja niiden kasvillisuudesta sekä kuivanäytteitä luontotyyppillä esiintyvistä kasvilajeista. Tenttijän tulee tunnistaa luontotyyppit sertifikaattityöryhmän kokoamassa luontotyyppilistassa annetulla tarkkuudella (https://www.syke.fi/fi-fi-Palvelut/Laatu_ja_laboratoriopalvelut/Ymparistonaytteenottajien_sertifiointipalvelu/Sertifiointija_rjestelman_erikoistumisalat).

Suo- ja metsätyyppien osalta tulee myös antaa joko Hotanen et al. (2013), Eurola et al. (2015) tai Laine et al. (2012) suo- ja metsätyyppioppaiden mukainen kasvillisuustyyppi. Luontotyyppillä esiintyvistä lajeista esillä olevia näytteitä ei tarvitse nimetä, vaan ne ovat vain tukena luonto/kasvillisuustyyppin määrittämisessä. Kokeen kokonaispistemäärä on 100 (5 pistettä tunnistustehtävää kohti), ja läpäisy edellyttää vähintään 70 pisteen suoritusta. Kokeessa saa olla mukana kasvio, luppi ja luontotyyppien määrittämisessä käytettävää kirjallisuutta (esim. suo-,

tunturikasvillisuus- ja metsätyyppioppaat, Suomen luontotyyppien uhanalaisuus –teos) ja sertifikaattityöryhmän kokoama luontotyyppilista.

3) Lajintuntemuskokeet

Putkilokasvilajit

Kokeeseen sisältyy 35 tunnistustehtävää, joista 5 rauhoitettua direktiivilajia, 5 muuta laajalle levinnyttä koko maassa rauhoitettua kasvilajia, 5 erityisesti suojeltavaa kasvilajia ja loput 20 lajia valitaan tenttiin satunnaisesti. Lajit tunnistetaan Turun yliopiston herbaarion kuivanäytteistä. Tentissä saa käyttää apuna kasviota ja luuppia. Suppean levinneisyysalueen omaavien lajien kohdalla määritystehtäviä helpotetaan kertomalla tenttijöille, mistä näyte on peräisin. Kokeen kokonaispistemäärä on 100. Yhtään virhettä ei sallita direktiivilajeista, rauhoitetuista lajeista ja erityisesti suojeltavista lajeista; muista lajeista voi olla väärin enintään 10 % (3 lajia). Tentin läpäisy edellyttää siten vähintään 90 pisteen suoritusta.

Tiukasti suojellut eläinlajit

Tässä tunnistustehtävässä vaatimuksiin sisältyvät kaikki tiukasti suojellut eläinlajit, minkä lisäksi tenttiin voi sisältyä myös joukkoon kuulumaton samantapainen laji tai lajeja. Lajit tunnistetaan Turun yliopiston eläinmuseon näytteistä ja/tai riittävän korkealaatuisista valokuvista.

Tunnistustehtävien lisäksi näyttökokeen eläinosaan sisältyy joka kerta myös kysymyksiä lepakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikoista sekä lepakkoselvitysten tarpeesta eri tilanteissa, sekä kysymyksiä luontodirektiivin liitteen IV(a) lajien elinympäristöistä, levinneisyydestä ja mahdollisista inventointitarpeista. Tämän osan osaamista testataan valokuvilla, karttatehtävillä ja lyhyillä esseetehtävillä.

Kokeen kokonaispistemäärä on 100, ja läpäisy edellyttää vähintään 70 pisteen suoritusta.